

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond
regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2. ZÁKLADY FOTOGRAFIE

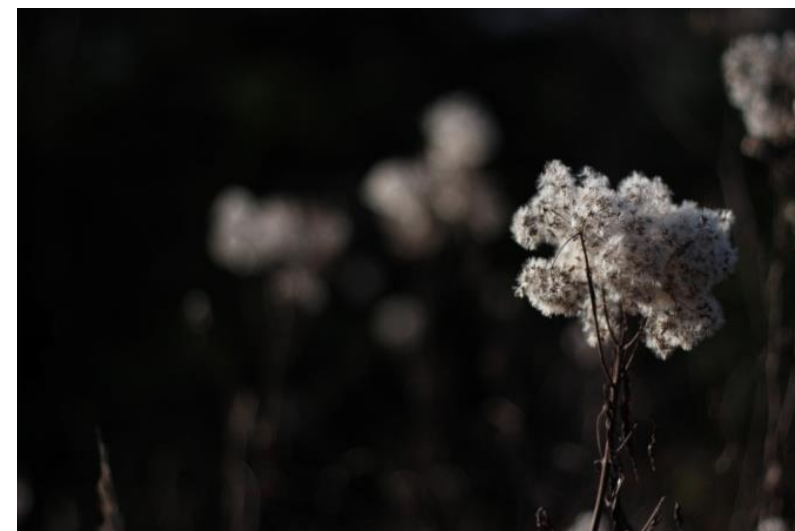
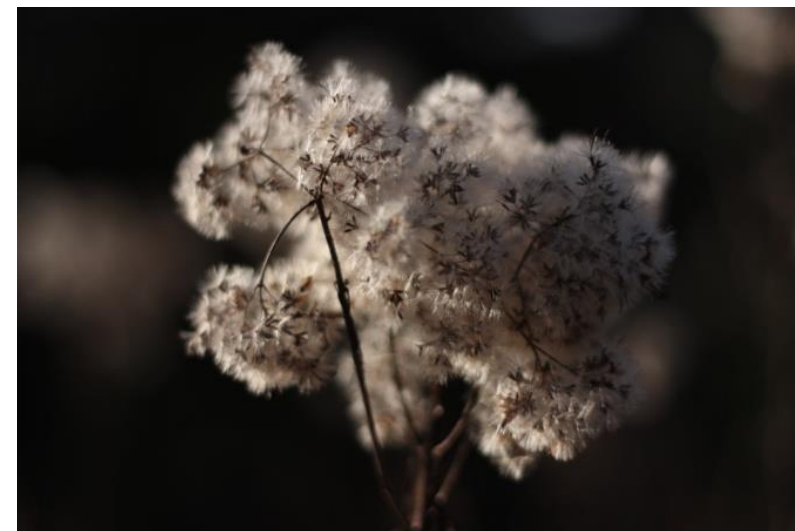
Základné pojmy – rozdielnosti medzi analógovou a digitálnou fotografiou;
Digitálna fotografia – expozícia, ostrosť, manuálne nastavenie expozície;
Kompozícia fotografie; Využívanie farebného kontrastu a vnímanie harmónie
farieb; Práca a zdôrazňovanie tvaru vo fotografii

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“

Kontrast, dojem, dynamika fotografie

- Ak osvetlenie na fotografovanom predmete nemá rovnakú intenzitu môžeme pozorovať nerovnomerný osvit jednotlivých plôch. Rozdielny vizuálny vnem účinku osvetlenia na týchto plochách nazývame **kontrast**.
- Veľký rozdiel osvitu spôsobuje **veľký kontrast**. Malý rozdiel osvitu vytvára **malý kontrast**.
- Tzv. **pravý kontrast predmetu** – je kontrast, ktorý sa vytvára priamo na predmete účinkom rozloženia jasů, intenzity osvetlenia.
- V praxi preto používame pojem tzv. **snímaný kontrast** – je to zachytený kontrast z miesta fotoaparátu, ktorý je ovplyvňovaný rozptylom svetla v prostredí medzi predmetom a miestom snímania a ďalšími parazitnými vplyvmi – **protisvetlo** padajúce na meradlo a nepresnosť namierenia meradla na meranom predmet.
- Z pohľadu rozloženia účinkov osvetlenia na fotografovanej scéne rozdeľujeme kontrast na:
 - 1. **mikrokontrast** – kontrast u detailov na fotografovanej scéne
 - 2. **makrokontrast** – svetelné rozdiely veľkých plôch na scéne

- **Pokračujeme v cvičení s fotoaparátom. Naučili sme sa kompozične nafotiť jednotlivé snímky.** Pri zvolení stredovej kompozície bolo potrebné si uvedomiť, že fotografia sa môže stať aj fádnuou. Stredová kompozícia umocňuje pocit **statiky**, a tým môže byť pre oko diváka menej príťažlivá. Je však vhodné využiť ju, pokiaľ má svoje opodstatnenie a chceme ňou posilniť dojem fotografie. Zlatý rez, naopak, dokáže vnieť do fotografie pocit dynamiky a napätia, čím môže diváka zaujať. **Pozorujme na chvíľu ukážky, kým neprejdeme na jednoduché cvičenia.**
- **Pozorujme:** Prvá fotografia vyvoláva pocit pokoja, jemnosti, mäkkosti. Zámer tu bol jasný, keď sme motív umiestnili do stredu. Vedľa je fotografia toho istého motívu, je však rovnako dobrá ako prvá fotografia. Kompozične je správne umiestnená. Motív v zlatom reze vyvoláva napätie, ktoré dáva do kontrastu pokoj a jemnosť.
- **1. Cvičenie: Vyskúšajme si pár záberov na školskom dvore podobného typu rastliny, kde využijete kompozíciu dominantného prvku**

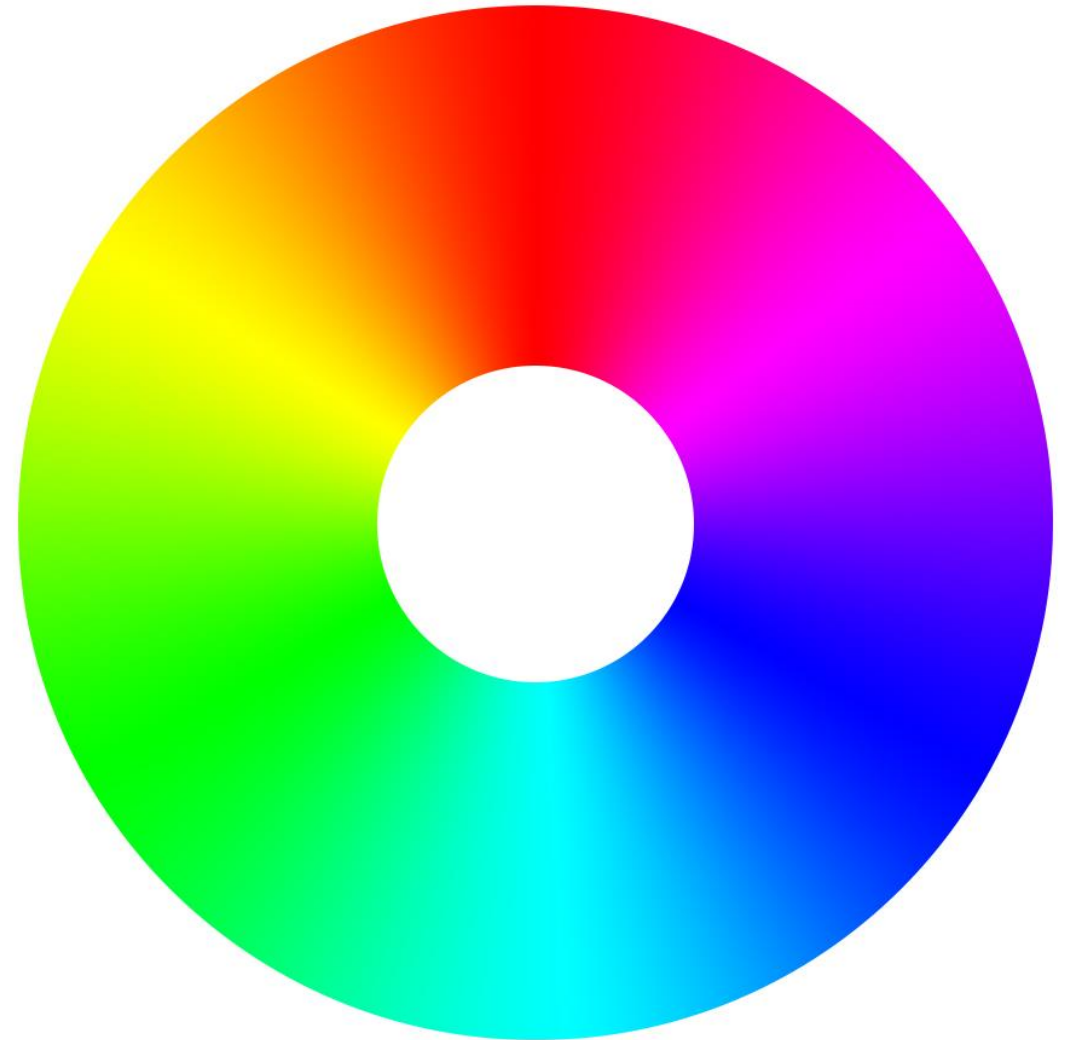
Farebný kontrast, vnímanie harmónie farieb a zdôraznenie tvarov vo fotografii. Znovu pozorujme na chvíľu ukážky.

- **Pozorujme:** Veľmi jednoduché a efektívne riešenie zdôrazniť hlavným motívom je nájsť kontrastné pozadie k nej. Hlavný motív môže byť kontrastný nielen vizuálne, ale aj v dôležitosti. Zvlášť silné sú obrazy obsahujúce dva zdanlivo rôznorodé prvky, ktoré spolu tvoria prekvapivé zloženie a komunikáciu.
- **Farebný kontrast** - V dnešnej dobe, farebné digitálne fotografie je najjednoduchšie dosiahnuť kontrast na obrázku pomocou farieb. Pri vyhľadávaní **kontrastnej farby môžete** použiť základný farebný **diagram**, kde sú doplnkové farby oproti sebe. Napríklad kontrastná farba na červenú je azúrová.

Aktivita, cvičenie:

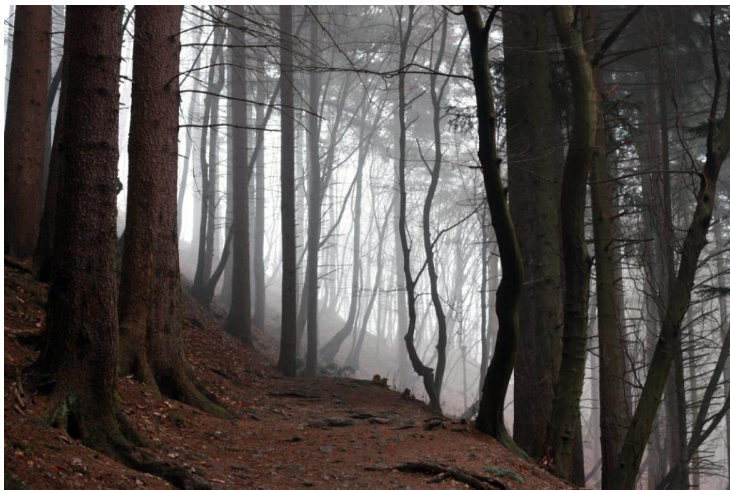
2. Vyskúšajme si pomocou fotoaparátu farebné kontrasty jednotlivých predmetov na rôznych farebných pozadiach. Pri hľadaní **kontrastnej farby pozadia môžete** použiť základný farebný **diagram** z prezentácie.

Využívanie farebného kontrastu, vnímanie harmónie farieb a tvarov. Znovu pozorujeme na chvíľu ukážky.

Významný kontrast

- **Pozorujeme:** Fotografie s výrazným kontrastom sú veľmi populárne a často vtipné obrázky sú vytvorené týmto spôsobom, rovnako ako fotografie, ktoré vás učia premýšľať o nečakaných súvislostiach. Spoločný významný kontrast je starý verus nový (mnoho kontrastov možno nájsť v historických mestách) a elegantný (čistý) verus klzký (módne fotografie krásnych modelov a šiat v priemyselnom prostredí). Často je tiež možné nájsť prvky civilizácie v púšti alebo, naopak, prvky prírody v mestskom rozvoji.
- Fotografie obsahujúce významný kontrast sú pre diváka zaujímavejšie, pretože ho robia premýšľať o obrázku. Takéto obrázky môžu obsahovať neočakávané správy alebo vtip. V kontraste, farebné a tónové kontrasty tvoria oko-zalievanie obrázky. Tieto typy kontrastov nie sú vyčerpávajúce. Zaujímavé sú napríklad fotografie obsahujúce kontrastné tvary.

Aktivita, cvičenie:

3. Vyrazíme si do historického mesta Bardejov a ideme hľadať pomocou fotoaparátu výrazný kontrast „**starý**“ verzus „**nový**“ a ideme vnímať harmóniu farieb jednotlivých tvarov v meste, ktoré sa tam určite nachádzajú.
4. Vzniknuté snímky zo všetkých cvičení si stiahnite do PC, navzájom porovnajte a zhodnoťte.

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond
regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

MINISTERSTVO
ŠKOLSTVA, VEDY,
VÝSKUMU A ŠPORTU
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ďakujem za pozornosť !

„Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.“